

ԽԱՐԵԱԿ

ԳԻՆԵԷ 10 Կ. ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒՄ 12 Կ.

1909, Հարապ. Մայիսի 9-ին

ԹԻՖԼԻՍ. №19

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՈՏՈՐԱՄԵՐԸ ՔԻՐԻՔԻԱՑՈՒՄ ԵՒ ԵՐՈՊԱԿԱՆ ԿԻՂՈՄԱՏԻԱՆ
որը զոր չէ, տեսնում է և միմիայն մասաների արանքներով է նայում, թէ ինչպես մի ազգ
գո՞ն է գնում սուբթանների մոլեռանգութեան:

«Երբեք չի իմացել, որ իրը դուրսից
 էր դուրսացրել և որդի էր, միայն ու
 զինքն էր հրապարակ թուրքերի
 գործունե և սուլթանի գործընթացները».

Հարուստներ, շտապեցեք,
 և կրթանքը, սպասեցեք...

ԳՈՒՄԻ ԳԱՐԱՄԵՆՏԻ ՀԱՅ ԵՐԵՍՓՈՒՈՒՆՆԵՐԸ

- Կարգիկ և Ֆեֆեյի, ձեր ուղիղ շտապով:
- Բարե, Եֆեն-ըս, դուրս կրթուեք եմ, ժամանակ չունեմ:
- Ըսես չէ, ձեր կանաչ-ըրես:
- Սպանիկ պիտ երթամ, գործին իմացրիլու, որ Պոլսի չղան ինչպե՛ս Սուլթանին:

— Հի, հի, հի... Ինչ ցանկանում եմ իմ
 Русское Знамя-ի և Закавказье-ի մեջ:

Շ Ա Ր Ո Ւ Ն Ա Կ Ի Ո Ւ Մ Է

4 Տարբ

Պ Ա Ք Ա Ր Ա Բ Ա Լ Ա

Երգիծարանական-սատիրական շարձաններին

4 Տարբ Բ Ա Ք Ա Ն Ո Ր Դ Ա Գ Ր Ո Ւ Ք Ի Ն Ը

Նոր գրույ բաժանորդները թեթիթ սասնում են № 1-ից

Տարեկան դինն է թիֆլիզում 4 ր. Գուրբ և Արտասանման 5 ր. Կէս ամբանը > > > 2 ր. 50 Կէս ամբանը > > > 3 ր.

Թղթագրութիւնը ըսց է երբ փակ է, եւ գտնում է Մակրոնիզայա փ. № 19

Մեր նապէ՛լ Թիֆլիս, Քելաքիա Վատաբալա՞.

Արտասանմանից՝ Tiflis (Caucase) Re'daction «Khatabala».

ԹՊԲ. Նրատարակող՝ ԱՍՏ. ԵՐԵՅԵԱՆ

Ա Ք Ա Չ Ն Ո Ւ Ր Ք Ո Ղ

Մար մարտն զարդ յեր գիշարմ, կօսէ. ու կէս զիշէ իմ ժամ եր ասում, կօսէ. նայրաբնառ էս անդազն զուգուց իմացած կուսիք. Գիցիմ զուր զուր ամեն բանեմէն քէշ քէշ զիցիք, էտու նամա էլ խոսցիտիտան զուր էս թուար նուրգար բանք սասն իմ, իս զուգիմ էն էլ իմանար թէ՛ անդազէրք մինձ փայր, զուր զիցի մէտի շարիմ-զուրթ է:

Շատիբը կուր զիցենան, թէ էն մարթը զուր ժամ է սասն, խոխ խոխ շունէ, շունքի մէկէլ մարթու զարբը չի գիցում:

Հիմի իմէ՛. Էս սանաթիս զուրթիտա էնննց իմ կորցրի, զուրս էննց զամբազուր մէջն է. զուր կօսիմ, մաշալա Գասպար, թէ էլ իլ զուրի վրէն ման իս զարի:

Զուրթը զուր սարմ, էս սանաթիս վունց մէ զուրերնասուր, վունց մէ փարթիկանս, վունց մէ սիւթականս, վունց մէ խոբազիք, վունց մէ նայ աշխար, վունց մէ պրիտաս, պուրց մետուր էնննց խոսնում չի բլի, վունց զուր իս:

Նամա զուր, զուր իս էտու մէջ զուրձ շունքի, զուր զուգիք զուր մէ լու սանաթիս թիտիմ, թէ զուր զակազուր բլի, թէ զուր անգաւազ թաք բլի:

Ու զուգիք.— ինչի՛, Նուրստուր ինչ զուրձ ունէ, թէ Գասպար էս սանաթիս ինչիք է փիքը սնում, ու ինչ զուգի սնի (նա-

մա փիքը շանիք գեթալայ, թէ լուսնի վրէն մաշիտ իմ ուզում չիկի):

Գուր զուգիք ծիծաղի:

Մեր բեղախոսուն էլ էն է սասն:

— Գասպար, շուր մէ բան զրէ կուտ:

— Ասում իմ ախար վունց զրիմ ճեր սրնում, զուր իս սե՛նում իս, թէ ինչ նայի մէջն իմ:

— Տո ինչ իմ բանն է, թէ զամբազուր մէջն իս կօսէ, բա շափաթ օրբ զուգիս զուր զուգիլ ըստիցիքի գարտատուրի սնին, «Մաթարալ» չի մախիմ, թէ ինչ է զուն չկուս, կօսէ:

Ա՛յ էսննց է բանը, ձիգ ինչ թէ մի ինչ թուար է էս սանաթիս, ու շունքի զուգիք, զուր մէ լու ծիծաղիք, բա կու խոխիմ շափա քաշիք, չէք մէ լու նազա, իմում էլ փրուշտար ու իմում էլ կցիք ծիծաղի, էն-զուր նամա ուքիք, զուր միք «ՅԱԿԱԿԱՅ»-ի կիւրաք բեղախոսունը, էն բեղախոսունը, զուր իրենց լիբերալ, կամուղուր, Ռուսիթու բարեգամ(?) ու աղնի մարթիքն նաշում, էս սանաթիս, էս վուրսն էլ պրամակացիոմ ին շալիք զարի:

Ասիք, իս, իմ պատու զիտու զուրց զիցիմ, թէ «ՅԱԿԱԿԱՅ»-ն ինչ նանք լիբերալ է, ինչ նանքի օրինաւոր, նամա մէնակ իս իմ զիցիցից չէ. զուր չէ պրտիք զիցենայ, բա ու լօթիք չէք զիցի, չէք զիցի զուր թուրքաք փաշա օրնայ. կիւրստերմէն ու էն էլ Ամիրաջիբներմէն խեթոմ բան չի լա՛ր:

Մաշատուրով Իվանէն ինչ է:

Ասում զուր զիցի նրա զուրթը, ինչ զուր ըլի:

Նամա Մաշատուրով Իվանէն նայ է էլի, իմում. էս Մաշատուրով մէ կուր պեծի սանք նաշի է էլի, ի՞նչ զուր նայրաթ զիցին էլ սասն է էլի, զուր է տի. վունց զուր ամեն զուր, ամեն սնաթ զուր ին սալի իրենց սուտուց զիցենեմէն միք կիւրստիքը—Ամիրաջիբիք, ու էն էլ սաննց զիցի:

Իս կի, թէ զուր զիցիմ Մաշատուրովն, շիմ սասն մէ նա էս թուար արգա ուրա բանք սաք, նամա «ՅԱԿԱԿԱՅ»-ն սասն է, զուր Իվանէ Մաշատուրով, զուր է «Թիֆլիսի կիւտուկի» բեղախոսուր, մէ քանի բանիք է սախ միք վրացի ախարաբանց վրէն:

Էստի շափաթ ծիծաղի մաշ, ծիծաղից էլի. ինչ իք քիւրստիք կախ տի ճուրճուրի նանք:

Ու շունքի Մաշատուրով նամ նայ է սակոփ, նամ բեղախոսուր ու էն էլ «Թիֆլիսի կիւտուկի», «ՅԱԿԱԿԱՅ»-ն սասնիք օրնիլ է սալի էս սանաթիս միք զիցի:

Հիմի սաք, ծիծաղիք, թէ լաց բլի նիլի:

Տարին տաներու մախ ԵՈՒՅԵ ԿԱՅԿԱԼ-Ե, ԲԵՍԿԻՆ ԿԱՅԿԱԼ-Ե, ԲԵՍԿՈՅ ՅԱՅԱՆ-Ն իտուտ ին, սասն ին. էն շախր կիւրա Ամիրաջիբիք մկան ծախի ին մանում ու թէ մէ զամ Մաշատուրով է բան սասն, զուր ին խիտում, պամար է կօսէ:

Էստի ծիծաղիք...

Մարթն նամա սիտի ունննայ. նամա զուր շուննայ, Ամիրաջիբներու թայ կուր:

Էս սանաթիս, ի՞նչ նայ արնիք վիթում է, էս սանաթիս, ի՞նչ էն էլ զիցի թէ ինչ օրերուն ինք սարուն, Ամիրաջիբիք նայ ու վրացի ախար սակերուն ինչոփ ին կիւրստում:

Թէլի մէլիք նայ ուրի կօսէ, մի նրան զար կուտայ կօսէ:

Իս կուրի, «ՅԱԿԱԿԱՅ»-ն:

Միք ճիմի էս բաներու զուրիք ու նիլիք, ու Մաշատուրով ոմ էլ, զուր զրա սանանքին, թէ զուր զա սալի է, զրօշի սիլ ին դուտ. ու Մաշատուրով մէ Բոզնիսովի, մէ Սուսփորինի, մէ Գուրովինի տօլ պրաւա շունէ գանա մէ բան սալու. շունքի Թիֆլիսի Բոզնիսովի—Գոբչինսկի Ամիրաջիբիք կան, Ամիրաջիբիք, զուր բեղ պրաւոս սասն ին էլ, կարում ին էլ, մուտ ին էլ ու կարում ին էլ

ԿՐԿՆԵԿՈՇԻԿՆԵՐ

ՊՐՕՎՕԳՆԻԿ

Ա Ր Տ Օ Ն Ի Ա Մ

Ամենայնը Աշխարհում

Ամենաազնիւն և ամենաարժք ամբուլիանն, լաւ յատկութեան, շքեղ ֆասոնների և ամենալաւ գործածուող նիւթերից:

ԱՊՐԱՏԻՆ

ԵՐԱՆԵԱՍՈՐՈՒՄԻՒՆԵ
ԻՐԱՆՏԱՆՔԻՐ ԶՈՏԻՐ ԱՅՕ-
ՐԻՆԱԿ ԱՄՐՈՒՄԵԱՆ
ՀԱՄԱՐ

ԿՐԿ ԱՎՈՇԻԿՆԵՐ

ՊՐՕՎՕԳՆԻԿ

Ա Ր Տ Օ Ն Ի Ա Մ

Կ ԵՐԿՆԵՑՆՈՒՑԻՅԵՐ ԸՄԲՈՂ Զ ԸՆԴԻԿՈՎԿԵՄ

ԱՌՆԵՐՏԱՆՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՈՒՆ

Մ Ի Ի Ն Ի Ե Ի Վ Է Յ Ս

Ք Ի Յ Լ Ի Զ ՈՒ Մ

Ե Ի

Ք Ա Կ Ի ՈՒ Մ

Հայտ տեսաւ և գտնուեալ է

ԳՈՒՏՏԵՆԻԵՐԳ

գրականութիւմ

Н. Алонцъ

Домшя въ эпоху Юстиняна

Политическое состояние на основі
нахарарскаго строя

Тексты и размыкиванія по армя-
но-грузинской филологіи Кн. XI

Գինը 4 ր. 50 կ. Պատիւ ծախվով
նայցեն Թիֆլիսն, Книжный ма-
газинъ „Гуттенберги“
Г. И. ГАЛУСТЯНУ.

Քրտցուցանք ուղարկուած է ձրի:

ԽՆԹՈՒՄԵՆԻ

Կոնպէկեաներ փառանկող կարգած

Վաճառուած են խմբագրատանը:

Խմբագիր-հրատարակող՝ ԱՍՏ. ԵՐԻՏԵԱՆ

ՆԱՍԱԶԳՈՒ

ՅԱՅՈՒՄՆ

ՄԻՄՊԱՏԻՆ ԻՕ ՀԱՏԸ

№ 8 ԻՕ ՀԱՏԸ

5 Կ.

Ինչպէս նաև մեր ֆիրմայի ուրիշ գլխաւորներու Մեր պ. պ. գնորդներին
խնդրուած ենք ուշադրութիւն գործնել ԳՈՐԾԱՐԱՆԱՅԻՆ ՄԱՐԿԱՅԻՆ
և ազգանունին

Ն. Ի. ԲՕՂԱՐՋԵԱՆՅՆ ԵՒ ՈՐԳԻՒԲ

ՄԵՐ ԽՈՒՆԻՆՆԵՐԸ ԵՆ ԿՈՒՐԻՔ ԳՆԱՆԱՅԻՆԸ
Ազատ ազկոյ ձու—Ո՛հ, ես սքոթ եմ, սք-
թով, անուշ, անուշեմե...

Բանտնոցի պատգամարկնին.
—Ո՛հ, ես պարտաւ եմ... ես սքոթ եմ այց
Էլան բարկնիցը, կոտ ուրախ եմ, որ զոց այց
ննց էք, բանտը կըբարկնիք:

Այց որ անմուտ է. թէ պարտաբ զոց սնն.
—Կարո՞ք ոչ զոց ես խոսոյ աքի.
Եւ կոտը քո սարք ես կարտոքի.
Անոց ինչոքիք, կնոց պարկնիք.
..... Փայց սքոթիք:

Թիմիկում. Թարգմանք Յան Ենթադա-
րուցին.
—Նեք ինձ կարք ջրան բարքի է սքոթիքայ-
կոտան էք խոտնիցիք.

Պ Ա Ր Մ Կ Ա Ն Ս Ա Ն ՈՒ Մ

Եւր զիտեղով Մարտիկս զօրսործի մուտքը Բրան.
—Աստիճար, իպլան՝ թիլլս կանախուտցիս առիլիս եմ. Բեհնար եմ արկե, կամբերդ չեմ
կատարել, բերեք Կարտեր նորից երգեւեմ, Սաք ոսնեերը երկրիցս նեամանա:

Վիմագր. Գ. Ղիւստերդիկի